

AKADEMİK BÜLTEN

Cilt: 11 Sayı: 1 Yıl: 2013

AKADEMİK BÜLTEN

Cilt: 11 Sayı: 1 Yıl: 2013

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Editör'ün Notu	1-2
Yeni Yükseköğretim Yasası Serüveni	3-6
Üniversite Sıralamaları ve Gazi	7-9
Eğitim Tablosundaki Son Durum	10-12
Akademik Özgürlük İçin Çağrı	13
Üniversite'den Haberler	14-18

EDİTÖR'ÜN NOTU

Akademik Bülten'in bundan önceki sayısı (cilt:10,sayı:1,yıl:2012)yaklaşık 6.5 ay önce yayımlanmıştı. Aradan geçen süre içinde üniversitelerin gündemi değişti. Milli Eğitim Bakanlığı'na Nabi Avcı'nın atanmasıyla YÖK 'ün hazırladığı Yeni Yükseköğretim Kanunu Taslağı'nın hükümet tarafından onaylanmadığı açıklandı. Yeni bir taslak çalışması başladı ve taslağın yasalaşması belirsiz bir tarihe ertelendi. Bültenimizde Kasım 2012-Şubat 2013 dönemini kapsayan bu süreci ana çizgileriyle vermeye çalıştık.

Ülkemizin eğitim sistemi ,geçen yıl yürürlüğe giren ve (4+4+4) olarak anılan Kesintili Eğitim ile yeni bir görünüm aldı. Bu sayıda önce eğitim sistemimizin başlıca göstergelerini sergilemeye, daha sonra büyük bir aceleyle uygulanması başlatılan Kesintili Eğitim'in ilk sonuçlarını ortaya koymaya çalıştık.

2012-2013 Eğitim –Öğretim yılında Üniversitelerimizin sorunları arasında bir yakınsama yaşandı. YÖK-Hükümet ikilisinin üniversite yönetimleri üzerindeki etkisi arttı. Kurumsal özerkliğin önündeki en büyük engel olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun verdiği geniş yetkiler bazı yönetimler tarafından sonuna kadar kullanıldı. İktidarın açık desteğine sahip olmadığı halde atandığı düşünülen bazı rektörler de YÖK – Hükümet ikilisinin gücünü ve etkisini daha fazla duyumsadılar.

Geçtiğimiz aylarda, üniversitelerde güvencesiz çalışan öğretim elemanlarının sözleşmelerinin yenilenmemesi önemli bir sorun oldu. 'Muhafif ' bilinen öğretim üyelerinin disiplin soruşturmaları ve cezalarıyla tasfiye edilmeye çalışılması gündeme geldi. Akademik atanma ve yükseltmelerin kadro verilmeyerek engellenmesi de yukarıdaki sorunlarla birlikte 'Akademik Özgürlük 2013' Mücadele Çağrısı'na yansdı. Bu çağrının bir özetine de Bültenimizde yer verdik.

Son derece tartışmalı bir konu olan, Gazi Üniversitesi'nin bir yükseköğretim kurumu olarak Türkiye ve dünya sıralamalarındaki yerini bu sayımızda da ele aldık. Bunun nedeni değerlendirmeler arasında büyük farklılıklar olmasıdır.

Sosyal medyada, basında ve hatta Üniversitemizin internet ortamındaki ana sayfasında Gazi Üniversitesiyle ilgili bir çok haber çıkıyor. Ancak öğretim üyelerimiz bu haberlere ilişkin net bir bilgiye sahip olamıyor. Her zaman olduğu gibi bu görevi nesnelliğe bağlı kalarak yerine getirmeye çalıştık.

Bültenimizde bir noktayı daha vurgulamak istiyoruz, ülkemizin içine girdiği gergin siyasal ortam son aylarda üniversitelere de 'karşıt grupların çatışması' biçiminde yansdı. Bu çatışma yer yer tehlikeli boyutlara vardı. Bu bağlamda yalnız

üniversite yönetimlerinin değil, üniversite çalışanlarının tümünün sorumlu bir tutum alarak her tür şiddet uygulamasına karşı çıkmalarının önemli bir görev olduğunu anımsatmak istiyoruz. Diğer taraftan caydırıcılık adına yükseköğretim kurumlarında sürekli bir baskı ve korku havasının egemen olmasına yol açacak düzenlemeleri onaylamadığımızı da vurgulamak isterim.

Saygılarımla

Prof.Dr. M. Tuba Ogun

YENİ YÜKSEKÖĞRETİM YASASI SERÜVENİ

Yaklaşık iki yıldır üniversitelerin gündemini işgal eden Yeni Yükseköğretim Yasası, dört ay önce belirsiz bir tarihe ertelenerek gündemden çıktı. Okurlarımız iki yıldır Akademik Bülten'in her sayısında bu konuya yer ayırdığımızı anımsayacaktır. (Akademik Bülten, Cilt:9 No:1 ve 2 Yıl: 2011 ve Cilt :10 Sayı :1 Yıl :2012) Bültenimizin Kasım 2012'de yayımlanan sayısında Yükseköğretim Kurulu'nun 5 Kasım 2012'de açıkladığı ilk Taslak kısaca değerlendirilmiştir.

Ancak YÖK'ün 15 Ocak'ta bazı değişiklikler yapılmış haliyle Taslağı kamuoyuna sunmasından sonra, yeni bir değerlendirme yapma gereği doğdu.4 Şubat 2013 tarihli , "Yeni Yükseköğretim Kanunu Tasarısı Taslağı üzerine" başlıklı on sayfalık metin ile (Bkz. www.gazi.universiteli.org – Haber ve Duyurular) bu gereği yerine getirmeye çalıştık. Ancak, o tarihten kısa bir süre sonra – çok da sürpriz sayılmaması gereken – gelişmeler oldu. Taslak onay görmedi ve yeni bir çalışma başlatıldı.

Söz konusu gelişmelerin bir özetini bu yazıda vermeye ve yorumlamaya çalışacağız.

Milli Eğitim Bakanı ve Hükümet Taslağı Beğenmiyor

Her şey Bakanlar Kurulunda yapılan değişiklikle su yüzüne çıktı .Ömer Dinçer'in Milli Eğitim Bakanlığında alınması ve yerine Nabi Avcı'nın atanmasının ardından hükümetin Taslağı bir çok yönüyle beğenmediği kamuoyuna yansıdı. Abbas Güçlü, yeni durumu Milliyet'teki köşesinde (07. 02 . 2013) şöyle yorumladı:

"YÖK aylardır bu yasa taslağı üzerinde çalışıyor. Gökhan Çetinsaya mesaisinin önemli bir bölümünü buna ayırdı.O yetmedi ,üniversiteleri de seferber etti. Yani ortada büyük bir zaman kaybı söz konusu, zaman kaybı diyoruz ,çünkü yasa Taslağı'nı ciddiye alan yok , Üniversiteler beğenmedi .Ama daha vahimi , hükümetin Taslağı öyle ya da böyle hiçbir şekilde sahip çıkmaması ..... Bunun böyle olacağı, zaten en başından belliydi. Peki, o zaman, neden boşa kürek çekildi? YÖK, bu zamanı çok daha ulvi amaçlar için kullanamaz mıydı?".

Aynı günlerde, hükümetin, YÖK'ün Taslağını fazla ayrıntılı bulduğu, oysa kendilerinin daha 'liberal', daha kısa bir çerçeve yasa istediği yönünde bilgiler kamuoyunda yankılandı. 7.3.2012 tarihli Sabah gazetesinde yeni bir Taslak metninin, YÖK Taslağı'na bağlı kalınmaksızın kısa sürede hazırlanıp Başbakanlığa gönderildiği haberi yer alıyordu. İktidara yakın Bugün Gazetesi, 09.03.2013 'de Başbakan'ın isteği üzerine Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıklarıyla Anayasa Komisyonlarının birleşip yeni Taslağı hazırladığını duyuruyordu.

Netleşmeyen Noktalar

Bugün Gazetesi'nin 09.03.2013 tarihli haberinde yeni Taslağın içeriğiyle ilgili bazı bilgiler de yer alıyordu .Bunların başında 2 yıllık Meslek Yüksek Okullarının Üniversitelerin bünyesinden ayrılıp MEB'e bağlanacağı gelmekte idi. Ayrıca üniversitelerin eski ve yeni olarak kademelendirileceği, yükseköğretim kurumlarının kendi yönetmeliklerini kendilerinin hazırlayacağı ve üniversitelerin kendi rektörlerini kendilerinin seçeceği, verilen bilgiler arasındaydı.

Bu arada 09.03.2013 tarihli Sabah'ta, yeni Taslağın, üniversitelerin öğrencilerini nasıl seçeceğini içermek zorunda olduğu bilgilerinin de yer aldığını eklemekte yarar var.

Ancak bu açıklamadan kısa bir süre sonra Samanyolu Haber (12.03.2013) Milli Eğitim Bakanlığı'nın yazılı bir açıklamasını duyuluyordu. Bu açıklamaya göre Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 26 – 27 Aralık 2012 tarihli toplantısında kabul edilen Taslak önerisine, MEB'de herhangi bir ekleme, çıkarma veya değiştirme yapılmadan, Bakanın genel değerlendirmeleri ,bir üst yazı ekiyle Başbakanlığa gönderilmişti. Bazı fakültelerin veya programların sürelerinin değiştirildiği, meslek yüksekokullarının MEB'e bağlanacağı doğru değildi MEB'de komisyon kurularak taslak üzerinde çalışıldığı haberlerinin gerçekte ilgisi yoktu. "Konuyla ilgili gelişmeler olduğunda ve çalışmalar somutlaştıkça kamuoyuyla gerekli bilgiler paylaşılacaktı."

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yukarıda yer alan yalanlamasından sonra her şey biraz daha belirsizleşti. Türkiye'nin 'çözüm süreci ' ve Anayasa değişikliğine odaklanması, YÖK konusunu gündem dışına itti. Reyhanlı'daki terör saldırısı bu olguyu daha da pekiştirdi.

" Yeni YÖK Yasası ile Urfa'ya Oxford Gelecek "

Yukarıdaki alt başlığı 18.04.2013 tarihli Dünya'dan aldık. YÖK Tasarısı Taslağının unutulduğunu sanmıştık ki rehavet uykusundan uyandık. Dünya Gazetesi yeni Yasa'nın belki de en önemli özelliğini yakalamıştı. Yükseköğretimi 'piyasa güçlerine" açmak !, yabancı ve yerli sermayeyi bu alana çekmek ! Bu konuda neler denmiyordu ki! Özel yükseköğretim kurumu kurmanın ön koşulu, 50 milyon TL tutarında teminat ile yatırım yapmaktan geçiyordu. Uluslararası yabancı üniversiteler, Türkiye'ye yatırım konusunda araştırma yapıyordu. Bunlar arasında bütün Avrupa'da

kampüsleri olan üniversiteler de vardı: European University ve London School of Business and Finance gibi!

Abbas Güçlü, bu değerlendirmelere 'Uzakdoğu ve Orta Doğu'dan çok gelen olur' sözleriyle katılıyor ve halen 'sahip oldukları eğitim kurumları var' diyerek Bilgi ve Bahçeşehir Üniversiteleri örneğini veriyordu.

Haberde ayrıca şu görüşler yer alıyordu :''2014 Eylül'e yetişmesi beklenen YÖK Yasa Taslağı Türkiye eğitim sektöründe yerli yabancı rekabetini de kızıştıracağı benziyor. Türkiye'de her sene yaklaşık 1,5 milyon yeni öğrencinin Yüksek Öğretime Giriş sınavına katıldığı, bunlar arasından ücretli okumak isteyen öğrenci sayısının 200 bin kişi ve üniversitelerin yıllık ortalama ücretlerinin 30 bin Lira olduğu düşünüldüğünde, özel üniversite pazarının 6 milyar liralık hacme ulaşan yapısı, rekabeti daha da artırıyor. Pazarın büyüyen yapısı yabancıların iştahını kabartırken, yerliler de yabancılar karşısında geri kalmak istemiyor''.

Yaşasın Piyasa !

Yukarıdaki satırları okudukça insanın aklına masal ülkesi El Dorado ve onun büyüüne kapılmış beyaz altın avcıları geliyor! 10 yılda ülkemize giren 400 milyar dolarlık yabancı sermayeye karşın ekonomimiz yüzde 4 – 5 düzeyinde duvara çarpan büyüme hızı ile ve yüzde 10 düzeyindeki resmi işsizlik oranıyla neden karşı karşıya diye de sorası geliyor. Üstelik 124 milyar dolara ulaşan ve çoğu özelleştirme gelirinden oluşan yabancı doğrudan yatırımlara karşın dış borcumuzun neden aynı dönemde 2,5 kat arttığı sorusu da cabası!

Ama en iyisi herhalde bütün bunları düşünmek ve sorgulamayı bir yana bırakmak! Hele akademik özgürlük, kurumsal özerklik gibi kavramları tümüyle unutmak gerekiyor. Bizden söylemesi: artık yükseköğretimin planlanması ve koordinasyonundan, bilim ve teknoloji politikalarının oluşturulması gibi boş ve anlamsız işlerden de vazgeçmenin zamanıdır. Yalnız bir de Yasanın neden 2014 Eylül'üne kaldığını öğrenebilsek!

ÜNİVERSİTE SIRALAMALARI ve GAZİ

Bir yükseköğretim kurumu olarak Gazi Üniversitesinin bilimsel – akademik yönden değerlendirilmesi noktasında oldukça farklı görüşler savunulmuştur. Olumlu ve olumsuz değerlendirmeler arasındaki farklılığın büyüklüğü çarpıcıdır. Bu olgu değerlendirmelerde nesnellikten uzaklaşıldığını düşündürmektedir.

İmaj Sorunu ve Nesnellik

Nesnellikten uzaklaşılmasının birkaç nedeni vardır. Bunların başında imaj sorunu gelmektedir. Gazi Üniversitesi kamuoyunda, çok siyasallaşmış bir üniversite imajına sahiptir. Bu imaj Üniversite'nin kurumsallaşmayı gerçekleştirmemesi sonucunda - haklı olarak - güçlenmiştir. Algılamada seçicilik, değerlendirme yapanın, dünya görüşü ve siyasal tercihlerine bağlı olarak değişmektedir. Bu nedenle, nesnel bir değerlendirmenin yapılmasını güçleştirdiği de açıktır.

Geçen yıl yapılan rektörlük seçimleri bu açıdan ilginç görüntülere sahne olmuştur. Eski yönetime karşı olduğu bilinen bazı adaylar daha çok olumsuzlukları vurgulamıştır. Eski yönetiminin mirasına sahip çıkanlar ise devraldıkları kazanımları daha da ileri götüreceklerini vaatmiştir.

Bundan yaklaşık on ay önce göreve başlayan Rektör Prof. Dr. Büyükberber birçok defa Üniversite'nin niceliği ile niteliği arasındaki farkın büyüklüğüne işaret etmiştir. Ona göre Üniversite, kaynaklarını verimsiz kullanan, evrensel standartların çok altında bir kurumdur. Nispeten daha yakın bir tarihte şunları söylemiştir: "Öğretim üyesi profili iyi değil, kalite sorunu yaşıyoruz. Öğrenci profilimiz çok düşük. Öğretim metotları dijital çağa ayak uyduramamış, kurumun iç işleyişinde dijital hizmetlerden yararlanılmamış. Uluslararası bilinirliğimiz az. Evrensel bir Üniversite olmaktan henüz uzağız. Üniversitemizin yaşadığı sıkıntıların başında kurumsallaşmama problemi geliyor .Gazi Üniversitesi 86 yıllık bir Üniversite olmasına ve Türkiye'nin en büyük Üniversitelerinden biri olmasına rağmen kurumsallaşamamıştır. İlkeler, kriterler yeterince oluşturulamamış, bir Üniversite geleneği yerleştirilememiştir." "(25.12 2013 tarihli Sabah, Ankara Başkent Eki). Yukarıdaki açıklamalar konusunda şimdilik bir yorum yapmayalım. Bunun yerine Üniversitemizin internet ana sayfasında son 1-1.5 aydır yayımlanan bazı haberlere bakalım.

Başarı Göstergeleri Nasıl Değerlendirilmeli ?

Bu haberlerin biri "Gazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi ve Teknopark'tan 2 Büyük Başarı " başlığını taşımaktadır. Üniversitemizin, Teknoloji Transfer Ofisi projesi ile, "TÜBİTAK'ın ilk kez başlattığı 1513- Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO) Destekleme Programı kapsamında ,39 Üniversite arasında destek verilecek 10 Üniversite arasına girmeyi başardığı" bilgisine yer verilmektedir. Bu bilgiyi bir başka başarı haberi izlemektedir. Gazi Teknopark, 32 Teknopark'ın değerlendirildiği Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksinde 4'üncü sırada yer almıştır. Hiç kuşkusuz, 2007 yılında kurulan Gazi Teknopark ile aynı yıl temelleri atılan Teknoloji Transfer Ofisi'nin yaşattığı başarılar hepimiz açısından gurur vericidir.

Yine Üniversitemizin Anasayfasında yayımlanan bir ikinci haber, daha da sansasyoneldir. "Dünyada ilk 500'deyiz" başlığı altında şu açıklama ve bilgiler yer almaktadır: "Web of Science Veri tabanından, 2008 – 2013 yılları arasında yayımlanan makale ve incelemeler esas alınarak hazırlanan Leiden Üniversitesi (Hollanda) 2013 Dünya Üniversiteler sıralamasında, Gazi Üniversitesi, Matematik ve Bilgisayar Alanında 20. sırada yer alarak önemli bir başarı kazandı... Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında da ülke birincisi oldu Böylece dünyadaki en iyi üniversiteler arasında yer aldı."

ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde bir birim olan URAP (University Rating by Performance) Başkanı Prof.Dr. Ural Akbulut, 2011 yılında 9 ölçüte göre yapılan değerlendirme sonucunda,125 Türk Üniversitesi içinde Gazi'nin 5. sırada ve Hacettepe, ODTÜ, İstanbul ve Ankara Üniversiteleri'nin hemen arkasında geldiğini açıklamıştı (Akademik Bülten, Cilt :8 ,No:2, Yıl :2011 , ss. 10 – 13) .Bu yıl Prof.Dr. Akbulut, Gazi'yi Leiden Üniversitesi'nin sıralama sisteminde ilk 500 'e giren Üniversitelerimiz arasında Hacettepe, ODTÜ, Ankara, Ege ve İstanbul'un ardından saymıştır.

Bütün bu bilgiler, çoğumuzun gözlem, algı ve kanaatleriyle bağdaşmamaktadır. Bunun önemli bir nedeni, kurumsallaşmamış üniversitemizde yaşanan eşgüdüm eksikliği, haksızlıklar ve dağınıklığıdır. Eşgüdüm eksikliğive dağınıklığın ortadan kaldırılması haksızlıkların son bulması ve mağduriyetlerin giderilmesi durumunda, öğretim üyelerinin motivasyon ve üretkenliğin artacağı açıktır. Akademik birimler bazında yapılacak bir incelemenin bu olguyu net bir biçimde sergilemesi beklenir.

Başarı göstergelerinin birçok öğretim üyesine inandırıcı gelmemesinin bir başka nedeni, Gazi'yi oluşturan akademik birimler arasındaki düzey farklılıkları ve asimetrilerdir. Bu gerçeğe, Bültenimizin daha önceki sayılarında işaret edilmişti. Kuşkusuz bütün fakültelerin aynı düzeyde olması beklenemez. Ancak yapılacak şey, stratejik plan çerçevesinde önceliklerin doğru belirlenmesi ve var olan potansiyelin en etkin biçimde değerlendirilmesidir. Bunun için öncelikle siyasal iktidarın, özerklik, akademik özgürlük ve demokrasi ile bağdaşmayan politika ve uygulamaları karşısında Üniversite'nin Cumhuriyetin ilk yıllarına uzanan aydınlanmacı geleneğine ve bilime saygıyı temel alan öğretim üyelerinin yaratıcı cabalarına gereksinimi vardır.

EĞİTİM TABLOSUNDA SON DURUM

Bir süredir Türkiye'nin gelecek vizyonu ile ilgili söylemlerde yer bulan bir hedef vardır. Bu da 2023 yılında, yani Cumhuriyet'in 100. Yıldönümünde, Türkiye'nin dünyanın 10 büyük ekonomisi arasına girmesidir. 2023'e 10 yıl kalmıştır. 2002 yılında dünyanın 17., 2012'de ise 16. ekonomisi konumundaki ülkemiz bu hedefe ulaşmak için eğitim alanında da önemli aşamalar katetmek zorundadır. Dünyanın 10. büyük ekonomisi olmanın, yurttaşların yaşam kalitesi ve bir bütün olarak sosyo – ekonomik gelişmişlik düzeyi açısından yetersiz bir gösterge olduğu gerçeğini şimdilik bir yana bırakalım. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) 2013 İnsani Gelişme Raporu'na göre 186 ülke arasında 90. sırada bulunduğunu da unutalım. Büyüme ve kalkınma hedeflerine ulaşabilmek için eğitim alanında izlenmesi öngörülen strateji ve politikaların ana özelliklerini, mevcut duruma ilişkin veriler ışığında değerlendirmeye çalışalım.

Bazı Sosyal Veriler Işığında Eğitim Düzeyi

En temel gösterge, yurttaşlarımızın ortalama eğitim düzeyidir. Bu süre halen 6,1 yıldır. Bundan 13 yıl önce 5,1 civarındaydı. Sekiz yıllık zorunlu eğitimin yürürlüğe girmesinden bu yana 15 yıl geçtiği göz önüne alınırsa, kaydedilen gelişmenin önemli olmadığı anlaşılır.

OECD'nin “ Eğitimde Eşitlik ve Kalite: Dezavantajlı Mağdur-Okul ve Öğrencilerin Desteklenmesi ” Raporuna göre ülkemiz 34 OECD ülkesi içinde liseyi bitirmeyen yetişkin yurttaş sayısı ve oranında son sıradadır. Yine aynı verilere göre 24 – 64 yaş gurubu içinde istihdam edilen üniversite mezunları açısından da son sırada yer almıştır. Üniversiteli işsizler yüzde 25 oranına ulaşmaktadır.

Eğitimin niteliği açısından da tablo iç açıcı değildir. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) göstergelerine göre, Türkiye'nin 15 yaş gurubunun okuma, matematik ve fen alanlarındaki etkinliklerini ölçen göstergelerde ülke yıllardır alt sıralarda yer almıştır. PISA'nın 65 ülkeyi kapsayan ve akademik başarı düzeyini ortaya koyan bir program olduğu dikkate alındığında, başarısızlığın belirginliği daha iyi anlaşılabilir.

Kadınların iş gücüne katılım oranı 10 yıldır düşmektedir. Oysa bu oran sosyo – ekonomik gelişmişliğin önemli göstergelerindedir. Yükseköğretim mezunu kadınlar arasında işsizlik oranı (Ocak 2013 döneminde) yüzde 15 dir. Bu oran erkek işsizliğin tam iki katıdır. (Disk – Ar :Hane Halkı İşgücü Anketi Sonuçları, 15 Nisan 2013).

Kesintili Eğitim, Sorunları ve Yansımaları

2012 Yılında yürürlüğe giren ve kamuoyunda 4 + 4 + 4 olarak bilinen sistem kademeli eğitimi yaşamımıza yerleştirdi. Resmi amacı “ zorunlu eğitim süresini 8 yıldan 12 yıla çıkarmak ve mesleki eğitimi güçlendirmek “ olarak açıklandı. Yeni yasal düzenlemeyle birlikte, ilk 4 yıldan sonra, zorunlu eğitimin, açık öğretim yolu ile verilmesi sağlandı. Böylece ilk 4 yıldan sonra, kesintili eğitim süreci başlayacak ve bu süreç yönlendirmeli eğitim biçiminde uygulanacaktı.

Kesintili Eğitim Sistemi ya da 4 + 4 + 4 ile ilgili olarak çok şey söylendi. Sisteme çok ciddi eleştiriler yöneltildi. Bu eleştiri ve değerlendirmeler, yazımızın kapsamını fazlasıyla aşar. Ancak bu kadar önemli bir konunun çok daha etraflı görüşülmesi ve en azından bir Milli Eğitim Şurasında tartışılması gerekirdi. Bu yapılmadı . Siyasal iktidar kendi projesini bir ana önce yaşama geçirmek istiyordu. Bunu yaptı da ! Şimdi bir yıllık uygulama hangi sorunları gündeme getirdi? Bunlara bakmaya çalışalım. Okula başlama yaşının 66 aya indirilmesi, bir çok aileye sıkıntılar yaşattı. Bu sıkıntıların önemli bir nedeni, küçük yaşta okula başlayanların kendilerinden büyük öğrencilerle aynı sınıflarda okumalarıydı. İlköğretim öncesi okullaşma oranı da düştü.

Ancak kesintili eğitim sisteminin en çarpıcı sonuçları, İmam Hatip Liseleri (İHL) alanında yaşandı. 2011 – 2012 eğitim – öğretim yılında, 537 olan İHL sayısı bir yılda 708'e çıktı. Yeni 4 + 4 + 4 düzenlemesinin en önemli amaçlarından biri ,İHL bünyesinde ortaokulların açılmasıydı. Söz konusu okulların sayısı bu yıl 1099'a ulaştı. En donanımlı okulların İHL'ye dönüştürüldüğü gözlemlendi. Bu oldu bitti, velilerin tepkisini çekti. Ortaöğretime devam etmeyen kız öğrencilerin sayısı iki katın üzerinde artış kaydetti. Ortaöğretimin zorunlu olmasına karşın, yaşanan bu gelişme kaygı vericidir.(Eğitim Sen, haber sol.org.tr 5.4.2013) Ders müfredatları yeniden düzenlenerek dinsel içerikli derslerin çoğu İHL dışındaki okullarda da seçmeli olarak verilmeye başlandı . Gelişmeler İHL'lerin eğitim politikasının ana unsuru haline geldiğini gösteriyor.

Yükseköğretime göz gezdirdiğimizde şu olgularla karşılaşıyoruz. Sayısı 170'i geçen üniversite genel olarak ciddi bir kalite sorunu ile karşı karşıya bulunuyor. Vakıf Üniversitelerinin sayısı artarken, kontenjanları dolmuyor. Sanat, gazetecilik ve enformasyon, yaşambilimleri, ulaştırma ve çevre konularında eğitim görmüş mezunlarda işsizlik oranı en yüksek; sağlık, hukuk, güvenlik gibi alanların mezunlarında ise düşük düzeyde kalıyor. Son bir yıl içinde yükseköğretim mezunu

kadınlarda işsizlik oranı yüzde 38 artış gösteriyor. Bu durum, kadın hakları açısından da kaygı verici bir gelişmedir.

Bu tablo içinde İlahiyat Fakültelerinin gösterdiği artış göze çarpmaktadır.2012 yılında Üniversitelerdeki genel kontenjan artışı 20 iken, İlahiyat Fakültelerinde yüzde 50'dir.(G.Uras, Milliyet,11.7.2012) Başbakan Yardımcısı Bozdağ'ın verdiği bilgiye göre ,İlahiyat Fakültelerinin Sayısı 10 yılda 22'den 90'a yaklaşmıştır (Yurt 11.05.2013) .İlahiyat Fakülteleri'ne atfedilen önem eğitimdeki eksen kaymasının bir sonucu sayılmalıdır. Sonuçlar böyle iken' nitelikli insan gücü' ve 'donanımlı' meslek sahiplerinin nasıl yetişeceği konusunun tartışılması bile anlamını kaybetmektedir.

AKADEMİK ÖZGÜRLÜK İÇİN ÇAĞRI

Bir grup akademisyen 1.5.2013 tarihinde, akademikozgurluk2013@gmail.com internet adresinden bir mücadele çağrısı yayımladı. "Tasfiyelere-Baskılara ve Hukuksuzluklara Karşı Akademik Özgürlük İçin Mücadeleye Çağrı" akademisyenlerin imzasına açıldı. Çağrı metninde üniversitelerimizde yaşanan örneklerden hareketle şu noktalar vurgulandı:

- Bilimi ve özgür düşüncüyü baskı altına almayı amaçlayan uygulamalar yoğunlaşmıştır. Eleştirel ve özgür görüşlü birçok öğretim elemanı baskıların hedefidir.
- Akademik özgürlüğün ön koşulu olan iş güvencesinin yokluğu, tasfiyeci eğilim ve uygulamaların önünü açmaktadır.
- Sürelili (yıllık)atamalarla çalışan araştırma görevlilerinin çeşitli gerekçelerle görev sürelerinin uzatılmadığı gözlenmektedir.
- Okutmanlar, öğretim görevlileri ve görev süreleri genellikle üç yıl olan yardımcı doçentler de aynı uygulamayla karşı karşıya kalmaktadır.
- ‘Sakıncalı’ kabul edilen öğretim üyelerine, çoğu defa yanlı ve zorlama gerekçelerle soruşturmalar açılmakta, öğretim üyeliğinden çıkarılmaya kadar uzanan cezalar verilmektedir.
- Üniversitelerde sendikal çalışma yürüten, bağınazlıklara karşı duran, düşünce özgürlüğüne sahip çıkan öğretim elemanları bu tür soruşturmalar geçirmekte ve cezalara çarptırılmaktadır.
- Bir kısım öğretim üyeleri ise kadro verilmemesi, derslerinin ve danışmanlıklarının ellerinden alınması gibi uygulamalara maruz bırakılarak, Üniversite ‘den istifaya ya da emekli olmaya zorlanmaktadır.

Akademik Özgürlük İçin Çağrı başlıklı imza metni farklı üniversitelerden çok sayıda öğretim elemanı tarafından imzalandı.

ÜNİVERSİTE'DEN HABERLER

Geçen beş ay süresince, basında ve sosyal medyada Gazi Üniversitesiyle ilgili birçok haber yer aldı. Bunların bir kısmı aynı haberin devamı özelliğindeki sürecin halkalarıydı. Bültenimizde söz konusu haberlerin en önemlilerini vermeye çalışacağız. Ayrıca basın ve sosyal medyaya yansımamış olan Üniversitemize ilişkin önemli bilgileri de sizlerle paylaşmaya çalışacağız.

Bir Suç Duyurusu Dilekçesiyle Başlayan Süreç

Milletvekili Atilla Kart 16 Ocak 2013 tarihinde bir basın duyurusunda bulundu. Burada beş sayfalık bir suç duyurusu dilekçesi ile Gazi Üniversitesi Rektörü hakkında idari ve adli sürecin işletilmesini talep ettiğini açıkladı.

Atilla Kart'ın basın duyurusu "Gazi Üniversitesi Rektörlüğünde Neler Oluyor?" başlığıyla 16.1.2013 tarihli bazı günlük gazetelerle birçok web sitesinde yer buldu.

Suç duyurusu dilekçesindeki başlıca iddialar şunlardı:

_YÖK ve Cumhurbaşkanı'nın takdir yetkisi içinde mütalaa edilemeyecek keyfi işlemler sonucunda Gazi Üniversitesine atanan Rektör, işlem ve icraatlarında daha dikkatli davranması gerekirken böyle yapmamaktadır. Önyargılı, çalışanlar arasında ayrımcı davranmakta, çalışanlara mobbing (taciz) uygulamaktadır.

-Rektörlük nüfuzuyla Emek Mah.'deki bir muayenehanede Tam Gün Yasası organize bir şekilde ihlal edilmektedir.

-Geçen yönetim denetiminde (10 Şubat 2012)atanmış olan Tıp ve Sanat ve Tasarım Fakültesi dekanlarını istifaya zorlamaktadır.

-Tıp Fakültesindeki akademik yazışmalar ve kararlar usule aykırı olarak kendisinin atamış olduğu Başhekim tarafından yapılmaktadır. Dekanlık, işlevini yapamaz hale gelmiştir.

-Kadro ilanlarında, Üniversite 'de kadro bekleyen birçok öğretim üyesi olduğu halde Bölüm ve Akademik Kurul görüşleri alınmaksızın yakınlarını kayırmış, Üniversite camiasında huzursuzluk yaratan atamalar yapmıştır.

- Dahili Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı hakkında yasalara aykırı bir biçimde soruşturma açmıştır.

-Öğretim üyeleri ve araştırma görevlilerinin bilimsel toplantılara katılmak üzere yaptıkları çalışmalarda yolluk ve yevmiye ödeneklerini kaldırmıştır.

-Hukuk dışı ilişkilerde ve çıkar yapılanması içinde olduğuna dair bilgiler vardır.

Bu dilekçe karşısında Rektör Prof.Dr. S. Büyükberber 'in altı sayfalık bir yazıyı,milletvekili A. Kart'a 6.3.2013 tarihinde gönderdiğini, yine A. Kart'ın ikinci basın

duyurusuyla öğrendik (memurlar.net forum 21.3.2013). Atilla Kart, kendisinin cevap mercii olmadığı halde, dilekçesindeki iddiaların bir kısmına değinen cevabi metnin kendisine gönderilmesini yadırgadığını belirtirken, şu hususları ifade etmiştir: 'Üniversite camiasına yönelik değerlendirmeler yapılırken, belli öğretim üyeleri isimlendirilerek, haklarında ağır ifadeler kullanılmış ve ithamlarda bulunulmuştur.'

16 Ocak 2013 tarihli suç duyurusu içeren dilekçenin geldiği son nokta, A. Kart'ın 7.5.2013 tarihli basın duyurusunda açıklanmıştır: YÖK Başkanlığı 2.5.2013 tarih ve 22367 sayılı yazısıyla Yükseköğretim Denetleme Kurulu'na dilekçe ve eklerini göndererek, inceleme ve gerekirse soruşturma yapılmasını uygun gördüğünü bildirmiştir (istihbaratalani.wordpress.com).

Üniversite'nin Yeniden Yapılandırılması

Gazi Üniversitesi bünyesindeki bazı Fakültelerin birleştirilmesi, bazı fakültelele bağlı yeni bölümlerin açılması, 2013 yılında kesinlik kazandı. Güzel Sanatlar Fakültesi ile Sanat ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi adı altında birleştiriliyor. Diğer taraftan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne bağlı iki yeni bölüm kuruldu. Bunlar Uluslararası Ticaret ve Sağlık Kurumları İşletmeciliği. Her iki Bölüme de ilk öğretim üyeleri atamaları, kapatılan Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi ve Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültelerinden dolu kadro aktarımı yoluyla yapılıyor. Kapanan Mesleki Eğitim ve Teknik Eğitim Fakültelerinden, Sanat ve Tasarım Fakültesi ile Gazi Eğitim Fakültesi gibi birimlere de dolu kadro aktarımı gerçekleştiriliyor.

Üniversiteye bağlı bir İlahiyat Fakültesi, Polatlı Yerleşkesinde kuruluyor. Yerleşkede halen Fen Edebiyat Fakültesi ve Polatlı Teknik Bilimler Yüksek Okulu eğitim veriyor. Orta vadede Gazi Üniversitesi bünyesindeki yüksek okullar ve iki yıllık meslek yüksek okullarının Polatlı'ya taşınması ve burada bir üniversite'nin oluşturulması planlanıyor. Geleceğe yönelik planların biri de Gazi bünyesinde yeni bir merkez üniversitesinin kurulması! İlk başta kurulması öngörülen üç yeni fakülte yeni üniversitenin temelini oluşturacaktı. Bunlar; İşletme, Beşeri Bilimler ve Siyasal Bilgiler Fakülteleriydi. Ancak İşletme Fakültesi'nin kurulması onay alamadı. Aynı sorun diğer iki fakülte için de geçerli olabilir. Ayrıca, ikinci bir Tıp fakültesinin kurulması gündemde yer alıyor. İngilizce dilinde eğitim verecek olan Fakülte, Beşevler'de Meslek Eğitim Fakültesi ve Ankara MYO ile Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin bulunduğu yere inşa edilecek. Bu Fakülte'nin ismi belli olmadığı gibi, yeni üniversitenin bir parçası olarak

düşünülmüyor. Kesinlik kazanan bir konu ise, Gazi, Ankara ve Hacettepe Üniversiteleri tarafından Uluslararası Birleşik Ankara Üniversitesi adlı yarı-sanal eğitim veren, rektörü, kampüsü, mekanları veya ayrı akademik kadrosu olmayan bir üniversitesi kurulması kararı oldu.

Akademik Yükseltme ve Atanmada Kadrolar Sorunu

Akademik yükseltme ve atamalarda yapılan haksızlıklar üniversitemizin önde gelen sorunlarından birini oluşturmuştur. Genelde keyfi ve siyasi gerekçelerle kadroların, bazı öğretim elemanlarına karşı bir yıldırma ve baskı aracı olarak kullanılması Akademik Bülten’de birçok kez ele alınmış ve işlenmişti. Öğretim elemanlarının hak ettikleri kadrolardan yoksun bırakılması, kanaatimizde **mobbing** (taciz) uygulamasının **en belirgin** örneğidir. Geçen yönetim döneminde unvanlı doçentler içinde üç yıldan uzun süre kadroya atanmayanlar olmuştu. Yardımcı doçent ve profesör kadrolarına atanmada yapılan haksızlıkların boyutlarını sergilemeye bu sayfalar yetmez.

Geçen 9-10 aylık dönem, bu açıdan nasıl bir görüntü vermektedir? Beş yıldır akademik atanma ve yükseltme ölçütlerinden yoksun bulunan Üniversite’de, akademik kadrolar; bilimsel liyakat ve kurumsal-akademik ihtiyaçlara göre mi verilmektedir? Öğretim üyelerimizin büyük çoğunluğu bu konuda şimdiye kadar belli bir izlenime ve fikre sahip olmuştur.

İki yılı aşkın süredir kadro bekleyen mağdur durumdaki unvanlı doçentlerin çoğu kadrosunu almıştır. Ancak az sayıda da olsa alamayanlar vardır. Ayrıca şu ana kadar verilen kadrolarda, bir bilimsel liyakat ve kıdem sırasının genellikle izlenmediği gözlenmektedir. Profesör kadrolarının dağıtılmasında görünüm biraz daha farklıdır. Bazı fakültelerde, kadro dağıtımında, çok subjektif davranıldığı görülmektedir. Doçentlikte beş yılını dolduran bazı öğretim üyeleri üç ay sonra profesörlüğe atanırken, üç yıldır profesör kadrosu bekleyenler vardır. Bazı fakültelerde kıdem sırası adeta ters yüz edilmiştir.

Yardımcı doçent kadroları için herhalde dünden bugüne ‘değişen bir şey yok’ demek doğru olur. Akademik birimlerin (Bölüm/Anabilim Dalı) ihtiyaç ve talep bildirimleri olmadığı halde, yönetimin dışarıdan getirmek istediği öğretim elemanları için tanımlanmış kadro ilanına çıkması da tepki alan bir uygulama olmaktadır.

Üniversite Günlüğünden Bazı Konular

Radyo Gazi'nin özelleştirilmesi bu konulardan birisini oluşturuyor. (Cumhuriyet, Ankara Ekleri,22 ,28, 29 Mart ve 2 Nisan 2013).Radyo Gazi, İletişim Fakültesinde öğrenciler tarafından uygulama radyosu olarak kullanılan Vakfa bağlı bir şirkete ait bir radyo iken, bir özel şirkete satılacağı duyuldu. Bunun üzerine Radyo'nun Yönetim Kurulu Başkanı Emre Aygen ile üye Barbaros Gürçay ve Nasuh İlker Ertuğrul istifa ettiklerini açıkladılar. Aygen, istifa gerekçelerini, radyo frekansının devletten ücretsiz alınmış olması ve özelleştirmeye karşı olmaları biçiminde açıkladı. İstifanın ardından Radyo Gazi'yi alması beklenen şirket bundan vazgeçti ve satış iptal oldu. İletişim Fakültesi dekanı; E. Aygen' i ağır bir dille suçlayarak Fakülte'nin 800 bin TL'lik bir gelirden yoksun kaldığını belirtti. Aynı Fakülte'de öğretim görevlisi olan Aygen'in görevine son verildi. Buna karşı kendisi dava açtı. Ayrıca Cumhurbaşkanı'na mektup göndererek Radyo'nun kullandığı 88.3 frekansının ihalesiz satılmak istenmesinin soruşturulmasını istedi. Mektupta, yasaların, üniversitelerin radyo kurmasına izin vermediğini, bu nedenle üniversitelerin radyolarını başka şirketler üzerinde gösterdiklerini, yasaların değiştirilmesi gerektiğini ileri sürdü.

İİBF'den Prof. Dr. Mustafa Altıntaş ise 3.4.2013 tarihinde YÖK'e bir dilekçe verdi. Dilekçesinde taşıt pulu bedelini ödemeyenlerin araçlarının üniversiteye girmesine yasak getirilmesi ve bu kişilere cezai yaptırım uygulama talimatı verilmesinin yasal olmadığını belirterek, Rektör hakkında gereğinin yapılması talebinde bulundu. YÖK Hukuk Müşavirliği 30.4.2013 tarihli yazısı ile inceleme başlatıldığını bildirdi.

Mimarlık Fakültesi koridorlarında sergilenen ve birinci sınıf öğrencileri tarafından yapılmış Tadao Ando Kilisesi maketlerinin kırılmış görüntüleri (11.5.2013, Radikal) Üniversite'nin ve oldukça yoğun dış ilişkilere sahip Mimarlık Fakültesi'nin imajı açısından çok olumsuz bir etki yarattı. Olay, Fakülte 'de görevli bir uzmanın sosyal medyada yer alan açıklamalarıyla kamuoyuna yansıdı. Maketlerin, baskı sonucunda kendisi tarafından kırıldığını ileri süren bu uzman ve Mimarlık Bölüm Başkanı hakkında soruşturma açıldığı duyuldu. Umarız bu soruşturmalar, gerçekleri ve olayın sorumlularını ortaya çıkarır.